



# THE MANAGEMENT OF COOPERATIVES UNDER RELEVANT LAWS, REGULATIONS, AND RULES.

การบริหารสหกรณ์ภายใต้กฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบ  
ที่เกี่ยวข้อง



**Sumontha Prasongsri, Ph.D.**

**MANAGER**

THE RUBBER AUTHORITY OF THAILAND  
SAVING AND CREDIT COOPERATIVE, LIMITED

# พระราชบัญญัติสหกรณ์



ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๔๒

ฉบับที่ ๒ แก้ไข พ.ศ. ๒๕๕๓

ฉบับที่ ๓ แก้ไข พ.ศ. ๒๕๖๒

## เป็นกฎหมายหลัก

ที่กำหนดโครงสร้างคณะกรรมการ และบทบาทหน้าที่

พระราชบัญญัติ

# สหกรณ์

(ฉบับใหม่)

ผลรวม...

ฉบับที่ ๑ พ.ศ.๒๕๔๒

ฉบับที่ ๒ แก้ไข พ.ศ.๒๕๕๓

ฉบับที่ ๓ แก้ไข พ.ศ.๒๕๖๒

# 12

CATEGORIES

1

บททั่วไป

2

การกำกับและส่งเสริมสหกรณ์

3

สหกรณ์

4

การชำระบัญชี

4/1

การดำเนินงานและการกำกับดูแลสหกรณ์  
ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน

5

การควบสหกรณ์

พระราชบัญญัติ ๙

# สหกรณ์

(ฉบับใหม่)

ผสมรวม...

ฉบับที่ ๑ พ.ศ.๒๕๔๒

ฉบับที่ ๒ แก้ไข พ.ศ.๒๕๕๓

ฉบับที่ ๓ แก้ไข พ.ศ.๒๕๖๒

# 12

CATEGORIES

6

การแยกสหกรณ์

7

ชุมนุมสหกรณ์

8

สันนิบาตสหกรณ์

9

กลุ่มเกษตรกร

9/1

การพิจารณาอุทธรณ์

10

การกำหนดโทษ



# กฎกระทรวง

พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๓๓/๑



# 01



## กฎกระทรวง

กำหนดลักษณะ วัตถุประสงค์ และขอบเขตแห่งการดำเนินกิจการ  
ของสหกรณ์แต่ละประเภทที่จะรับจดทะเบียน  
พ.ศ. ๒๕๖๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๖ และมาตรา ๓๓/๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“อาชีพหลัก” หมายความว่า ประเภทหรือชนิดของงานซึ่งบุคคลนั้นใช้เวลาทำเป็นส่วนมาก ในระยะเวลาที่กำหนดหรือเวลาที่อ้างอิง สำหรับผู้ซึ่งทำงานมากกว่าหนึ่งชนิด อาชีพหลักให้หมายถึง อาชีพที่มีชั่วโมงการทำงานมากกว่า หรืออาชีพที่ทำรายได้มากกว่าในกรณีที่ชั่วโมงการทำงานเท่ากัน

“เกษตรกรรม” หมายความว่า การทำนา ทำนาเกลือ ทำไร่ ทำสวน ประมง หรือเลี้ยงสัตว์

ข้อ ๓ ลักษณะของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน วัตถุประสงค์ และขอบเขตแห่งการดำเนินกิจการที่จะพึงดำเนินการได้ของสหกรณ์แต่ละประเภท ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๔ สหกรณ์ที่ได้รับจดทะเบียนแล้วนอกจากมีวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้สำหรับสหกรณ์แต่ละประเภทแล้ว ยังมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) ปกป้องรักษาและสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่สมาชิก
- (๒) ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกและชุมชน

01

การกำหนดวัตถุประสงค์

02

การกำหนดขอบเขตแห่งการดำเนินกิจการ

03

การลงทุนในนิติบุคคล  
แนวปฏิบัติกรณีลงทุนไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์

04

การฝากเงินหรือลงทุน  
แนวปฏิบัติกรณีลงทุนไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์

05

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์  
กำหนดหลักทรัพย์ของรัฐวิสาหกิจอื่นที่ลงทุนได้



# กฎกระทรวง กำหนดลักษณะ วัตถุประสงค์ และขอบเขต แห่งการดำเนินงานกิจการของสหกรณ์แต่ละประเภทที่จะรับจดทะเบียน พ.ศ. 2567

เล่ม ๑๔๑ ตอนที่ ๗๔ ก ราชกิจจานุเบกษา หน้า ๑๒  
๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

ข้อ ๔ สหกรณ์ที่ได้รับจดทะเบียนแล้วนอกจากมีวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้สำหรับสหกรณ์แต่ละประเภทแล้ว ยังมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) ปกป้องรักษาและสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่สมาชิก
- (๒) ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกและชุมชน
- (๓) ร่วมมือกับสหกรณ์อื่น สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์องค์กรภาคเอกชน ชุมชน และหน่วยงานของรัฐ เพื่อส่งเสริมและพัฒนากิจการของสหกรณ์

ข้อ ๒๗ สหกรณ์ออมทรัพย์มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

- (๑) ส่งเสริมการออมของสมาชิก
- (๒) ให้บริการทางการเงินแก่สมาชิก

(๑)

**มาตรา 33 แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์** ส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก โดยวิธีช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักการสหกรณ์

(๒)

**ปรับจากคำว่า "สวัสดิการ" มาเป็น "พัฒนาคุณภาพชีวิต"** เรื่องจัดสวัสดิการจะถูกนำมาอยู่กับวัตถุประสงค์กลางข้อนี้

## ลดวัตถุประสงค์เดิม เหลือ 5 ข้อ

ข้อ 4

วัตถุประสงค์กลาง

(3 ข้อ)

ข้อ 27

วัตถุประสงค์หลัก

(2 ข้อ)



# กฎกระทรวง กำหนดลักษณะ วัตถุประสงค์ และขอบเขต แห่งการดำเนินงานกิจการของสหกรณ์แต่ละประเภทที่จะรับจดทะเบียน พ.ศ. 2567

เล่ม ๑๔๑ ตอนที่ ๗๔ ก ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๗  
หน้า ๒๑

ข้อ ๒๘ สหกรณ์ออมทรัพย์มีขอบเขตแห่งการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

(๑) จัดหาทุนเพื่อดำเนินกิจการตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ โดยวิธีการขายหุ้น การรับฝากเงิน และการกู้ยืมเงิน

(๒) ฝากเงินหรือลงทุนอย่างอื่นมาตรา ๖๒

(๓) จัดให้มีเงินกู้หรือสินเชื่อแก่สมาชิกเพื่อการดำรงชีพและเพื่อการเคหะ หรือให้สหกรณ์อื่น กู้ยืมเงิน

(๔) ส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มของสมาชิก

(๕) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์หรือการให้บริการแก่สมาชิก เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์

(๑)

- **หมวดว่าด้วยการรับฝากเงิน** การรับฝากเงินตามมาตรา 46(5) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์
- **หมวดว่าด้วยการกู้ยืมเงิน** การกู้ยืมเงิน (วิธีการกู้/ กู้กับใคร/ออกตัวสัญญาใช้เงิน)
- **หมวดว่าด้วยหุ้น**

(๕)

ขอบเขตแห่งการดำเนินงาน (1)-(4) ยังตบโจทย์การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ไม่หมด จึงกำหนด (5) ขึ้นมา **ซึ่งจะทำให้ง่ายต่อการปฏิบัติงานของสหกรณ์**

(๒)

**ไม่ได้ถูกเขียนไว้ในมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์** จึงนำมาเขียนไว้ในขอบเขตแห่งการดำเนินงาน

## เปลี่ยน “อำนาจกระทำการ” เป็น “ขอบเขตแห่งการดำเนินงาน” ตามการดำเนินธุรกิจหลัก



# กฎกระทรวง กำหนดลักษณะ วัตถุประสงค์ และขอบเขต แห่งการดำเนินงานของสหกรณ์แต่ละประเภทที่จะรับจดทะเบียน พ.ศ. 2567

เล่ม ๑๔๑ ตอนที่ ๗๔ ก ราชกิจจานุเบกษา หน้า ๒๐  
๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

## หมวด ๖ สหกรณ์ออมทรัพย์

ข้อ ๒๖ สหกรณ์ออมทรัพย์ที่จะรับจดทะเบียนได้ต้องมีลักษณะเป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นจากการรวมตัวกันของสมาชิกซึ่งเป็นผู้มีเงินได้รายเดือนหรือเงินได้ประจำที่หน่วยงาน องค์กร หรือสถานประกอบการเดียวกันหรือในเครือเดียวกัน และเป็นผู้มีเงินได้รายเดือนหรือเงินได้ประจำที่หน่วยงานต้นสังกัดหรือนายจ้างในสถานประกอบการสามารถหักเงิน ณ ที่จ่ายส่งให้แก่สหกรณ์ออมทรัพย์นั้นได้

**เพิ่มคุณสมบัติสมาชิก ข้อ (6)**  
**เป็นผู้มีเงินได้รายเดือนหรือเงินได้ประจำที่หน่วยงานต้นสังกัดสามารถหักเงิน ณ ที่จ่ายส่งให้แก่สหกรณ์ได้**

# กรอบการเป็นสมาชิกถูกจำกัด

ส่วนราชการ

- ข้อ ... คุณสมบัติของสมาชิก สมาชิกต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้
- (1) เป็นผู้เห็นชอบในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
  - (2) เป็นบุคคลธรรมดา สัญชาติไทย และบรรลุนิติภาวะ
  - (3) เป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้
    - ก. เป็นข้าราชการ หรือลูกจ้างประจำสังกัด.....หรือเป็นเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์นี้ หรือ
    - ข. ....
  - (4) เป็นผู้มีความประพฤติและนิสัยดีงาม
  - (5) มิได้เป็นสมาชิกในสหกรณ์ออมทรัพย์อื่น
  - (6) เป็นผู้ที่มีเงินได้รายเดือนหรือเงินได้ประจำที่หน่วยงานต้นสังกัดสามารถหักเงิน ณ ที่จ่ายส่งให้แก่สหกรณ์ได้
  - (...) .....

รัฐวิสาหกิจ/สถานประกอบการ

- ข้อ ... คุณสมบัติของสมาชิก สมาชิกต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้
- (1) เป็นผู้เห็นชอบในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
  - (2) เป็นบุคคลธรรมดา สัญชาติไทย และบรรลุนิติภาวะ
  - (3) เป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้
    - ก. เป็นพนักงานหรือลูกจ้างประจำสังกัด.....หรือเป็นเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์นี้ หรือ
    - ข. ....
  - (4) เป็นผู้มีความประพฤติและนิสัยดีงาม
  - (5) มิได้เป็นสมาชิกในสหกรณ์ออมทรัพย์อื่น
  - (6) เป็นผู้ที่มีเงินได้รายเดือนหรือเงินได้ประจำที่หน่วยงานต้นสังกัดสามารถหักเงิน ณ ที่จ่ายส่งให้แก่สหกรณ์ได้
  - (...) .....



การบังคับให้สหกรณ์

USSQ

“คำแนะนำ”

เข้าไปไว้เป็นส่วนหนึ่ง

แห่งข้อบังคับสหกรณ์

## แฝงเจตนารมณ์นายทะเบียนสหกรณ์

ให้สหกรณ์กำหนดข้อความ

“ข้อ...ในกรณีที่ข้อบังคับนี้มีได้กำหนดข้อความเรื่องใดไว้ให้สหกรณ์รับบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ตลอดจนคำสั่ง ระเบียบ หรือคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์มาใช้เป็นส่วนหนึ่งแห่งข้อบังคับนี้ด้วย”

เพื่อให้คำแนะนำ  
“ที่มีใช้กฎ” “ไม่มีสภาพบังคับ”  
มาเป็น

“กฎ” ใช้บังคับ

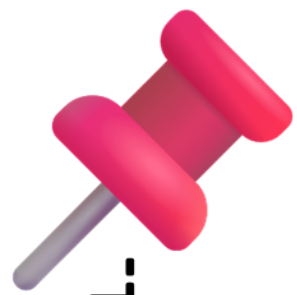


# ผลกระทบ

คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์

หลักเกณฑ์การให้เงินกู้แก่สมาชิกอย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม  
(ที่ กษ๑๑๐๙ / ๒๖๓๔ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๗)





# ข้อปฏิบัติตามคำแนะนำ

ที่กระบอกการบริหารงานสหกรณ์และ  
สิทธิที่สมาชิกเคยได้รับ

1

งวดชำระหนี้

2

เงินคงเหลือ 30%

3

การส่งข้อมูลเครดิต

**ไม่มีบทเฉพาะกาล : ❌**

มีผลบังคับใช้ทันทีตั้งแต่วันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2567

• เงินกู้ฉุกเฉิน **ไม่เกิน 12 งวด**

❌ • เงินกู้สามัญ **ไม่เกิน 150 งวด**

• เงินกู้พิเศษ **ไม่เกิน 360 งวด**

❌ **ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30**

ของเงินได้รายเดือนสมาชิกผู้กู้

รวมทุกสัญญา

❌ **ตั้งแต่ 500,000 บาทขึ้นไป**

คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์  
เรื่อง หลักเกณฑ์การให้เงินกู้แก่สมาชิกอย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม



คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์  
เรื่อง หลักเกณฑ์การให้เงินกู้แก่สมาชิกอย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม

ที่ กษ ๑๑๑๕/๒๕๖๘

สหกรณ์เกิดจากความเชื่อร่วมกันที่ว่า การช่วยตนเองและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตามหลักการสหกรณ์จะนำไปสู่การกินดี อยู่ดี มีความเป็นธรรมและสันติสุขในสังคม ซึ่งยึดถือเป็นอุดมการณ์ของสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นภายใต้พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนั้น เพื่อให้สมาชิกสหกรณ์มีหนี้เท่าที่จำเป็น และดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ นายทะเบียนสหกรณ์จึงได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของสหกรณ์ ในการรับผิดชอบการให้เงินกู้แก่สมาชิกอย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม ตั้งแต่การประชาสัมพันธ์การให้เงินกู้ การให้เงินกู้ใหม่อย่างมีคุณภาพ การดูแลช่วยเหลือหนี้เดิม โดยเฉพาะหนี้เรื้อรังและหนี้เสีย รวมทั้งส่งเสริมให้เกิด การให้ข้อมูลเพื่อกระตุกพฤติกรรมสมาชิกผู้กู้ ตลอดจนจรรยาบรรณและส่งเสริมวินัยทางการเงิน ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญ ในการแก้ไขปัญหาหนี้คงค้างอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมให้สหกรณ์ผู้ให้กู้ ให้กู้้อย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ (๑) ประกอบมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงได้กำหนดกรอบหลักเกณฑ์การให้เงินกู้แก่สมาชิก เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. การให้บริการเงินกู้ให้สมาชิก ควรพิจารณาถึง ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก ความจำเป็น ความต้องการของสมาชิก ความสามารถในภาระชำระหนี้ของสมาชิก ความพร้อมของเงินกู้ที่กำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้สมาชิก โดยพิจารณาจากข้อมูลทางการเงินของสมาชิกผู้กู้ ประกอบกับการอธิบายข้อควรระวังและเสียของบริการเงินกู้แก่สมาชิกและเปิดเผยข้อเท็จจริงที่สมาชิกรับทราบและเข้าใจได้ง่ายโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลัก

ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการตามเงื่อนไขใดข้อหนึ่งทำให้ไม่สามารถดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ ให้เปิดเผยข้อมูลนั้น ณ สำนักงานใหญ่ และสำนักงานสาขาของสหกรณ์นั้นทุกแห่ง ข้อมูลรายละเอียดของ บริการเงินกู้ให้สมาชิก ต้องมีการแสดงเงื่อนไข สิทธิประโยชน์ และข้อควรระวังอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และชัดเจนเพื่อการตัดสินใจของสมาชิกในการเลือกใช้บริการเงินกู้ของสหกรณ์แต่ละประเภท

๓. การเสนอเพื่อให้บริการเงินกู้ให้สมาชิก สหกรณ์ต้องดูแลให้สมาชิกได้รับข้อมูลสำคัญ ครบถ้วน ไม่เกินจริง ไม่บิดเบือน เพียงพอต่อการตัดสินใจด้วยความเข้าใจที่ถูกต้อง รวมถึงได้รับการเสนอวิธีการ เงินให้กู้แก่สมาชิกที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือความต้องการในการใช้เงินของสมาชิกและไม่ถูกกระตุ้นให้ก่อหนี้เกินควร

๔. การพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้ สหกรณ์ต้องประเมินความสามารถในการชำระหนี้ ของสมาชิกผู้กู้ โดยพิจารณาให้ครอบคลุมภาระหนี้ทั้งหมด และคำนึงถึงเงินเหลือสุทธิหลังจากหักชำระหนี้ ให้เพียงพอต่อการดำรงชีพของสมาชิกผู้กู้อย่างเต็มที่เท่าที่สหกรณ์สามารถทำได้ โดยการให้กู้แก่สมาชิก สหกรณ์ควรต้องพิจารณาจากหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นสมาชิกมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ เดือน

(๒) ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้

(๓) พฤติกรรมทางการเงินของผู้กู้ เช่น ประวัติการชำระหนี้ ประวัติการผิดนัดชำระหนี้

การถูกฟ้องร้องดำเนินคดี เป็นต้น เพื่อให้สหกรณ์มีข้อมูลการเป็นหนี้ของสมาชิกผู้กู้ครบถ้วน สามารถ วิเคราะห์พฤติกรรมและความสามารถในการชำระหนี้ได้อย่างถูกต้อง และให้สหกรณ์พิจารณาเข้าร่วม เป็นสมาชิกบริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด หรือกรณีการให้กู้แก่สมาชิกที่ร่วมกันทุกสัญญาแล้วตั้งแต่ ห้าแสนบาทขึ้นไป สหกรณ์ต้องกำหนดหลักเกณฑ์ให้สมาชิกผู้กู้ส่งข้อมูลเครดิตจาก บริษัท ข้อมูลเครดิต แห่งชาติ จำกัด สำหรับประกอบการพิจารณา ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการให้เงินกู้้อย่างรับผิดชอบ



**ข้อปฏิบัติตามคำแนะนำ**  
ฉบับลงวันที่ 11 ธันวาคม 2568

- 1 งวดชำระหนี้
- 2 เงินคงเหลือ 30%
- 3 การส่งข้อมูลเครดิต

เปลี่ยนจาก **"ต้อง"** เป็น **"ควร"**

~~เงินกู้ถูกเงิน **ไม่เกิน** 12 งวด~~

~~เงินกู้สามัญ **ไม่เกิน** 150 งวด~~

~~เงินกู้พิเศษ **ไม่เกิน** 360 งวด~~

~~ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30~~  
ของเงินได้รายเดือนสมาชิกผู้กู้

~~ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 หรือไม่ต่ำกว่า 6,000 บาท แล้วแต่จำนวนใดน้อยกว่า~~

รวมทุกสัญญา

~~ตั้งแต่ 500,000 บาทขึ้นไป~~

**2,000,000**

ให้ไว้ ณ วันที่ 11 ธันวาคม 2568

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายนิรันดร์ มุลธิตา)  
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์  
นายทะเบียนสหกรณ์



# ฟ้องศาลปกครอง

เพิกถอนคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ไม่รับ  
จดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับสหกรณ์



# กฎกระทรวง

พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๘๙/๒

## กฎกระทรวงตามมาตรา 89/2

ออกตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542

- (1) การกำหนดขนาดของสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน
- (2) การกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามอื่นของกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และผู้จัดการ
- (3) การกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์
- (4) การให้กู้และการให้สินเชื่อ
- (5) การรับฝากเงิน การก่อหนี้ และการสร้างภาระผูกพัน ซึ่งรวมถึงการกู้ยืมเงินหรือการค้าประกัน
- (6) การดำรงเงินกองทุน
- (7) การบริหารสินทรัพย์และการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง
- (8) การฝากเงินหรือการลงทุน
- (9) การกำกับดูแลด้านธรรมาภิบาล
- (10) การจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรอง
- (11) การจัดทำบัญชี การจัดทำและการเปิดเผยงบการเงิน การสอบบัญชี และการแต่งตั้งผู้สอบบัญชี
- (12) การจัดเก็บและรายงานข้อมูล
- (13) เรื่องอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานและการกำกับดูแล

## กฎกระทรวงที่ประกาศบังคับใช้แล้ว

## กฎกระทรวงการดำเนินงานและการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ. 2564

- (1) การกำหนดขนาดของสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน
- (2) การกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามอื่นของกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และผู้จัดการ
- (3) การกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์
- (6) การดำรงเงินกองทุน
- (9) การกำกับดูแลด้านธรรมาภิบาล
- (11) การจัดทำบัญชี การจัดทำและการเปิดเผยงบการเงิน การสอบบัญชี และการแต่งตั้งผู้สอบบัญชี
- (12) การจัดเก็บและรายงานข้อมูล

## กฎกระทรวงการฝากเงินและลงทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ. 2567

- (8) การฝากเงินหรือการลงทุน



# 02



## กฎกระทรวง

การดำเนินงานและการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน  
พ.ศ. ๒๕๖๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๑ และมาตรา ๘๔/๒ (๑) (๒) (๓) (๖) (๙) (๑๑) และ (๑๒) และมาตรา ๑๐๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“สหกรณ์” หมายความว่า สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์หรือสหกรณ์เครดิตยูเนียนตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

“สหกรณ์อื่น” หมายความว่า สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์ทุกประเภทตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

“ชุมนุมสหกรณ์” หมายความว่า ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์หรือชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการดำเนินการสหกรณ์

“ผู้ให้บริการทางการเงิน” หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิต กฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัย หรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ซึ่งดำเนินการโดยได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทบริหารสินทรัพย์

“ผู้มีอำนาจในการจัดการ” หมายความว่า

(๑) ผู้จัดการ รองผู้จัดการ หรือผู้ซึ่งมีตำแหน่งเทียบเท่าที่เรียกชื่ออย่างอื่น แล้วแต่กรณี

(๒) บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งสหกรณ์หรือผู้ให้บริการทางการเงินทำสัญญาให้มีอำนาจในการบริหารงานทั้งหมดหรือบางส่วน

01

การกำหนดขนาดสหกรณ์



02

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการ



03

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการและผู้จัดการ



04

การดำรงเงินกองทุนของชุมนุมสหกรณ์



05

การกำกับดูแลด้านธรรมาภิบาลของสหกรณ์



06

การบัญชีและการรายงานข้อมูล





# 03



## กฎกระทรวง

การฝากเงินและการลงทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน  
พ.ศ. ๒๕๖๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และมาตรา ๘๙/๒ (๘) และมาตรา ๑๐๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“สหกรณ์” หมายความว่า สหกรณ์ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

“ชุมนุมสหกรณ์” หมายความว่า ชุมชุมสหกรณ์ออมทรัพย์และชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียน ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

“หลักทรัพย์” หมายความว่า หลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

“หลักทรัพย์ของรัฐบาล” หมายความว่า หลักทรัพย์ที่ออกโดยรัฐบาล และให้หมายความรวมถึงหลักทรัพย์ที่ออกโดยธนาคารแห่งประเทศไทยด้วย

“หลักทรัพย์ของรัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า หลักทรัพย์ที่ออกโดยรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ และให้หมายความรวมถึงหลักทรัพย์ที่ออกโดยรัฐวิสาหกิจอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ข้อ ๒ การที่สหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์จะนำเงินไปฝากหรือไปลงทุนตามมาตรา ๖๒ ให้คำนึงถึงความมั่นคง สภาพคล่องของเงินฝากหรือหลักทรัพย์ และผลประโยชน์ตอบแทนของการฝากเงินหรือการลงทุน ตลอดจนความเสี่ยงในการบริหารจัดการเป็นสำคัญ และให้ดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๓ ให้สหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์ฝากเงินหรือลงทุนในนิติบุคคลแต่ละแห่งได้ไม่เกินร้อยละสิบของทุนเรือนหุ้นร่วมกับทุนสำรองของสหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์นั้น เว้นแต่เป็นการฝากเงินในชุมนุมสหกรณ์ที่สหกรณ์นั้นเป็นสมาชิก หรือเป็นการลงทุนในหลักทรัพย์ของรัฐบาลให้สามารถฝากเงินหรือลงทุนเกินร้อยละสิบของทุนเรือนหุ้นร่วมกับทุนสำรองของสหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์นั้นได้

01

การลงทุนในนิติบุคคล

02

การฝากเงินหรือลงทุน

03

การลงทุนในนิติบุคคล  
แนวปฏิบัติกรณีลงทุนไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์

04

การฝากเงินหรือลงทุน  
แนวปฏิบัติกรณีลงทุนไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์

05

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์  
กำหนดหลักทรัพย์ของรัฐวิสาหกิจอื่นที่ลงทุนได้

## กฎกระทรวงตามมาตรา 89/2

ออกตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542

- (1) การกำหนดขนาดของสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน
- (2) การกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามอื่นของกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และผู้จัดการ
- (3) การกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์
- (4) การให้กู้และการให้สินเชื่อ
- (5) การรับฝากเงิน การก่อหนี้ และการสร้างภาระผูกพัน ซึ่งรวมถึงการกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกัน
- (6) การดำรงเงินกองทุน
- (7) การบริหารสินทรัพย์และการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง
- (8) การฝากเงินหรือการลงทุน
- (9) การกำกับดูแลด้านธรรมาภิบาล
- (10) การจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรอง
- (11) การจัดทำบัญชี การจัดทำและการเปิดเผยงบการเงิน การสอบบัญชี และการแต่งตั้งผู้สอบบัญชี
- (12) การจัดเก็บและรายงานข้อมูล
- (13) เรื่องอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานและการกำกับดูแล

กฎกระทรวงที่ยังไม่ออกบังคับใช้

## กฎกระทรวงที่ยังไม่ออกบังคับใช้

- (4) การให้กู้และการให้สินเชื่อ
- (5) การรับฝากเงิน การก่อหนี้ และการสร้างภาระผูกพัน ซึ่งรวมถึงการกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกัน
- (7) การบริหารสินทรัพย์และการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง
- (10) การจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรอง
- (13) เรื่องอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานและการกำกับดูแล

NEW



(ร่าง)กฎกระทรวง  
การบริหารจัดการและการกำกับดูแล  
ทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์  
และสหกรณ์เครดิตยูเนียน  
พ.ศ....

NEW



(ร่าง)กฎกระทรวง  
การบริหารจัดการและการกำกับดูแล  
ทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์  
และสหกรณ์เครดิตยูเนียน  
พ.ศ....

01

การกำกับกับการกู้ยืมเงินของสมาชิก

02

การรับฝากเงิน การท่อนี้ การสร้าง  
ภาวะผูกพัน และการค้ำประกัน

03

การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง

04

การจัดชั้นสินทรัพย์และกันเงิน  
สำรอง

05

การกำกับการระจุกตัวของความ  
เสี่ยงทางการเงิน ระหว่างสหกรณ์  
กับชุมนุมสหกรณ์

ที่ กษ ๑๑๑๕/ว ๒ ๕



กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง หลักเกณฑ์การให้เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์นอกภาค

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์และเป็นธรรม

ด้วยในคราวการประชุม... ปัญหาหนี้ทั้งระบบ... การปรับโครงสร้างระบบการให้... และสหกรณ์เครดิตยูเนียนมีการประ... สหกรณ์ส่วนใหญ่ยังไม่มีรายงาน... ของลูกหนี้ เป็นต้นเหตุให้ลูกหนี้มี... และสร้างความเสี่ยงต่อระบบการ... ในการให้สินเชื่อควรนำส่งข้อมูล... บูริมสิทธิในการตัดเงินเดือนหรือค่า... ของผู้ให้สินเชื่อแต่ละราย

นายทะเบียนสหกรณ์ทั้งระบบ สหกรณ์มีการกำกับดูแลความเสี่ยงด้านเครดิต มีการส่งเสริมวินัยทางการเงินแก่สมาชิก จึงให้สหกรณ์จังหวัด และผู้อำนวยการนายทะเบียนสหกรณ์ ดำเนินการ

๑. แนะนำ ส่งเรื่อง หลักเกณฑ์การให้เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์นอกภาคการเกษตร (สหกรณ์และสมาชิกสหกรณ์ที่ยังไม่มีปัญหาหนี้)

๒. แนะนำ ส่งเรื่อง หลักเกณฑ์การให้เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์นอกภาคการเกษตร (สหกรณ์และสมาชิกสหกรณ์ที่ยังไม่มีปัญหาหนี้)

๓. การรับทราบในการกำหนดระเบียบของสหกรณ์จ... อย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม โดยกร... ครอบดังกล่าวอย่างมีสาระสำคัญจน

คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์

เรื่อง หลักเกณฑ์การให้เงินกู้แก่สมาชิกอย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม

สหกรณ์เกิด... ตามหลักการสหกรณ์จะนำไปสู่... ของสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นภายใต้พระ... มีหน้าที่จำเป็น และดำรงชีวิต... ในการรับผิดชอบการให้เงินกู้... การให้เงินกู้ใหม่อย่างมีคุณภาพ... การให้ข้อมูลเพื่อกระตุกพฤติกรรม... ในการแก้ไขปัญหาหนี้คงค้าง... อาศัยอำนาจตามความในมาตรา... และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงได้กำหนด

๑. การให้บริการ... ความสามารถในการชำระหนี้ขอ... ดอกเบี้ยเงินกู้ให้สอดคล้องกับ

๒. การประชาสัมพันธ์และเปิดเผยข้อมูลดังกล...

ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการ... ให้เปิดเผยข้อมูลนั้น ณ สำนัก... บริการเงินให้กู้แก่สมาชิก ต้อง... และชัดเจนเพื่อการตัดสินใจของ

๓. การเสนอ... ครบถ้วน ไม่เกินจริง ไม่บิดเบือน... ฝั่งให้กู้แก่สมาชิกที่สอดคล้องกับ

๔. การพิจารณา... ของสมาชิกผู้กู้ โดยพิจารณาให้... ให้เพียงพอต่อการดำรงชีพขอ...

๑) เป็นสม...

๒) ความส...

๓) พฤติกร...

การถูกฟ้องร้องดำเนินคดี เป็นต้น... วิเคราะห์พฤติกรรมและความ... เป็นสมาชิกบริษัท ข้อมูลเครดิต... ห้าแสนบาทขึ้นไป สหกรณ์ต้อง...

- ๒ -

(๔) การกำหนดจำนวนงวดชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้ที่มีอายุสัญญามากกว่า ๓ ปี ขึ้นไป... ควรกำหนดระยะเวลาชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้แต่ละราย โดยกำหนดชำระงวดสุดท้ายให้แล้วเสร็จ โดยที่สมาชิกผู้กู้ยังมีอายุไม่เกิน ๗๕ ปี เว้นแต่การกู้เงินนั้นเมื่อรวมทุกสัญญาแล้วมีจำนวนไม่เกินค่าหุ้นและเงินฝากที่สมาชิกผู้กู้มีอยู่กับสหกรณ์

(๕) เงินเหลือสุทธิหลังจากหักชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้ ควรมีเงินเหลือสุทธิเพียงพอต่อการดำรงชีพของสมาชิก สำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน ควรมีเงินเหลือสุทธิหลังหักชำระหนี้แล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ตลอดอายุสัญญา

๕. การส่งเสริมวินัยและการบริหารจัดการทางการเงินในระหว่างการเป็นหนี้ สหกรณ์ต้องให้ข้อมูลและคำเตือนสำคัญที่สมาชิกผู้กู้ควรรู้ รวมถึงสร้างเครื่องมือช่วยสนับสนุนการกระตุกพฤติกรรมสมาชิกผู้กู้เพื่อสนับสนุนให้สมาชิกผู้กู้มีวินัยทางการเงินที่ดีขึ้นและสามารถบริหารจัดการหนี้ให้เป็นประโยชน์กับตนเอง

๖. การให้ความช่วยเหลือสมาชิกผู้กู้ที่มีปัญหาหนี้เรื้อรัง สหกรณ์ต้องแจ้งข้อมูลสำคัญให้สมาชิกผู้กู้ตระหนักถึงผลเสียของการเป็นหนี้ที่เรื้อรัง รวมทั้งมีแนวทางการให้ความช่วยเหลืออย่างเป็นมาตรฐาน เพื่อให้สมาชิกผู้กู้เห็นทางหมดภาระหนี้สินได้

๗. การให้ความช่วยเหลือสมาชิกผู้กู้ที่มีปัญหาการชำระหนี้ สหกรณ์ต้องเสนอแนวทางปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่สอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้โดยเร็ว ตั้งแต่เมื่อมีสัญญาณว่าสมาชิกผู้กู้กำลังประสบปัญหาในการชำระหนี้ ตลอดจนเมื่อเป็นหนี้เสียแล้ว ก่อนที่จะการดำเนินการตามกฎหมาย

๘. การดำเนินการตามกฎหมายเมื่อสมาชิกผู้กู้ผิดชำระหนี้ สหกรณ์ต้องแจ้งให้สมาชิกผู้กู้ได้รับทราบสิทธิและข้อมูลที่สำคัญอย่างครบถ้วนเมื่อถูกดำเนินการตามกฎหมาย ตลอดจนควรเปิดโอกาสให้สมาชิกผู้กู้ได้ไกล่เกลี่ยปัญหาหนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายวิศิษฐ์ ศรีสุวรรณ)  
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์  
นายทะเบียนสหกรณ์

(๔) การกำหนด...



# คำแนะนำ หลักเกณฑ์การให้เงินกู้ แก่สมาชิกอย่าง รับผิดชอบและเป็นธรรม

## กระกบสหกรณ์

ที่กำหนดให้  
คำแนะนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่ง  
แห่งข้อบังคับ



# ข้อปฏิบัติ

## ตามกฎกระทรวง

ที่กระทบต่อการบริหารงานสหกรณ์  
และสิทธิที่สมาชิกเคยได้รับ

1

งวดชำระหนี้

2

เงินคงเหลือ 30%

3

การส่งข้อมูลเครดิต

• เงินกู้ฉุกเฉิน **ไม่เกิน 12 งวด**

✘ • เงินกู้สามัญ **ไม่เกิน 150 งวด**

• เงินกู้พิเศษ **ไม่เกิน 360 งวด**

✘ **ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30**

ของเงินได้รายเดือนสมาชิกผู้กู้  
ตลอดอายุสัญญา

รวมทุกสัญญา

✘ **ตั้งแต่ 2,000,000 บาทขึ้นไป**



# ข้อปฏิบัติ

## ตามกฎกระทรวง

ที่กระทบต่อการบริหารงานสหกรณ์  
และสิทธิที่สมาชิกเคยได้รับ

4

วิธีปรับโครงสร้างหนี้

5

การดำรงสินทรัพย์  
สภาพคล่อง

- ลดดอกเบี้ยค้างรับ
- ขยายงวดชำระหนี้
- พักชำระหนี้ต้นเงิน
- ✗ • กวอดชำระหนี้ไม่เกิน 240 กวด

สหกรณ์

✗ **ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3**

ชุมนุมสหกรณ์

✗ **ไม่น้อยกว่าร้อยละ 6**



# ข้อปฏิบัติ

## ตามกฎหมายกระทรวง

ที่กระทบต่อการบริหารงานสหกรณ์  
และสิทธิที่สมาชิกเคยได้รับ

# 6

## การจัดชั้นสินทรัพย์

**✘ ไม่รับรู้รายได้ดอกเบี้ยค้างรับ**

**✘ นับระยะเวลา** การประมาณการค่าเพื่อหนี้  
สงสัยจะสูญลูกหนี้ปรับโครงสร้างหนี้  
**ตั้งแต่วัดที่ค้างชำระตามสัญญาเดิม**  
ก่อนปรับโครงสร้างหนี้

- ลูกหนี้ชั้นปกติ 0%
- ลูกหนี้จัดชั้นกล่าวถึงเป็น  
พิเศษ ไม่เกิน 3 เดือน 0%
- ลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่า  
มาตรฐาน เกิน 3 เดือน แต่ไม่เกิน 6 เดือน 20%
- ลูกหนี้จัดชั้นสงสัย เกิน 6 เดือน แต่  
ไม่เกิน 12 เดือน 50%
- ลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญ  
เกิน 12 เดือน 100%
- ลูกหนี้จัดชั้นสูญ  
ถึงแก่ความตาย ฟ้องบังคับคดี ล้มละลาย 100%

ประมาณการค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ

**✘ เต็มจำนวน  
ของต้นเงินคงเหลือ**



ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์  
ว่าด้วย  
การจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้เงินกู้  
และการเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ

พ.ศ. ๒๕๔๔



ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์  
เรื่อง  
การประมาณการค่าเพื่อหนี้สงสัย  
จะสูญสำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์  
และสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่เรียก  
เก็บเงินงวดชำระหนี้จากสมาชิก  
โดยการหักจากเงินได้ ณ ที่จ่าย

พ.ศ. ๒๕๖๗

ข้อ 26 (2) สหกรณ์ออมทรัพย์ให้ประมาณการค่าเพื่อ  
หนี้สงสัยจะสูญตามกฎกระทรวงว่าด้วยการจัดชั้น  
สินทรัพย์และการกันเงินสำรอง





ทิศทางการดำเนินการกำกับ  
ดูแลสหกรณ์ที่จะมีการ  
ปรับปรุงในปี 2569



กฎกระทรวง

การดำเนินงานและการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน  
พ.ศ. ๒๕๖๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๖

หมวด ๑

การกำหนดขนาดของสหกรณ์

ข้อ ๒ สหกรณ์แบ่งเป็นสองขนาด ดังต่อไปนี้

- (๑) สหกรณ์ขนาดใหญ่ ได้แก่ สหกรณ์ซึ่งมีขนาดสินทรัพย์ตั้งแต่ห้าพันล้านบาทขึ้นไป และชุมนุมสหกรณ์
- (๒) สหกรณ์ขนาดเล็ก ได้แก่ สหกรณ์ซึ่งมีขนาดสินทรัพย์น้อยกว่าห้าพันล้านบาท ขนาดสินทรัพย์ของสหกรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้พิจารณาจากข้อมูลงบการเงินของสหกรณ์ ในปีบัญชีล่าสุดที่ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบและแสดงความเห็นแล้ว

การประกันวินาศภัย หรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ซึ่งดำเนินการโดยได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วย

กฎกระทรวงที่กระทบต่อการปรับขนาดสหกรณ์

- กฎกระทรวง การดำเนินงานและการกำกับดูแลสหกรณ์ ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ. 2564
- กฎกระทรวง การฝากเงินและการลงทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ. 2567



กฎกระทรวง : การดำเนินงานและการกำกับดูแลสหกรณ์ ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ. 2564

กำหนดขนาดสหกรณ์ 4 ขนาด

1. **สหกรณ์ขนาดเล็ก (S)**  
ทุนดำเนินงาน ไม่เกิน **500** ล้านบาท
2. **สหกรณ์ขนาดกลาง (M)**  
ทุนดำเนินงาน  
มากกว่า **500** ล้านบาท ถึง **5,000** ล้านบาท
3. **สหกรณ์ขนาดใหญ่ (L)**  
ทุนดำเนินงาน  
มากกว่า **5,000** ล้านบาท ถึง **30,000** ล้านบาท
4. **สหกรณ์ขนาดใหญ่พิเศษ (XL)**  
ทุนดำเนินงาน มากกว่า **30,000** ล้านบาทขึ้นไป

โดยแต่ละขนาดจะมีลักษณะที่เฉพาะในการปฏิบัติที่แตกต่างกัน เช่น การ รายงานทางการเงิน คุณสมบัติตำแหน่งต่างๆ ในสหกรณ์ การฝากเงิน และการลงทุน



กฎกระทรวง

การฝากเงินและการลงทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ. ๒๕๖๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และมาตรา ๘๙/๒ (๘) และมาตรา ๓๐๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๓ ให้สหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์ฝากเงินหรือลงทุนในนิติบุคคลแต่ละแห่งได้ไม่เกินร้อยละสิบของทุนเรือนหุ้นรวมกับทุนสำรองของสหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์นั้น เว้นแต่เป็นการฝากเงินในชุมนุมสหกรณ์ที่สหกรณ์นั้นเป็นสมาชิก หรือเป็นการลงทุนในหลักทรัพย์ของรัฐบาลให้สามารถฝากเงินหรือลงทุนเกินร้อยละสิบของทุนเรือนหุ้นรวมกับทุนสำรองของสหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์นั้นได้

ว่าด้วยการพัฒนาการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ และให้หมายความรวมถึงหลักทรัพย์ที่ออกโดยรัฐวิสาหกิจอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ข้อ ๒ การที่สหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์จะนำเงินไปฝากหรือไปลงทุนตามมาตรา ๖๒ ให้คำนึงถึงความมั่นคง สภาพคล่องของเงินฝากหรือหลักทรัพย์ และผลประโยชน์ตอบแทนของการฝากเงินหรือการลงทุน ตลอดจนความเสี่ยงในการบริหารจัดการเป็นสำคัญ และให้ดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๓ ให้สหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์ฝากเงินหรือลงทุนในนิติบุคคลแต่ละแห่งได้ไม่เกินร้อยละสิบของทุนเรือนหุ้นรวมกับทุนสำรองของสหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์นั้น เว้นแต่เป็นการฝากเงินในชุมนุมสหกรณ์ที่สหกรณ์นั้นเป็นสมาชิก หรือเป็นการลงทุนในหลักทรัพย์ของรัฐบาลให้สามารถฝากเงินหรือลงทุนเกินร้อยละสิบของทุนเรือนหุ้นรวมกับทุนสำรองของสหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์นั้นได้



กฎกระทรวง : การฝากเงินและการลงทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ. 2567

เกณฑ์การนำเงินฝากมาร่วมคำนวณ การการลงทุนนอกเหนือจากทุนเรือนหุ้นรวมกับทุนสำรอง

- การทำธุรกิจกับสมาชิก สัดส่วน %
- การทำธุรกิจกับสหกรณ์อื่น สัดส่วน %
- การลงทุนภายนอก สัดส่วน %





### กฎกระทรวง

กำหนดลักษณะ วัตถุประสงค์ และขอบเขตแห่งการดำเนินการ  
ของสหกรณ์แต่ละประเภทที่จะรับจดทะเบียน  
พ.ศ. ๒๕๖๗



กฎกระทรวง : กำหนดลักษณะ วัตถุประสงค์ และ  
ขอบเขต แห่งการดำเนินการของสหกรณ์แต่ละ  
ประเภทที่จะรับจดทะเบียน พ.ศ. 2567

ข้อ ๔ สหกรณ์ที่ได้รับจดทะเบียนแล้วนอกจากมีวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้สำหรับ  
สหกรณ์แต่ละประเภทแล้ว ยังมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) ปกป้องรักษาและสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่สมาชิก
- (๒) ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกและชุมชน
- (๓) ร่วมมือกับสหกรณ์อื่น สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์  
องค์กรภาคเอกชน ชุมชน และหน่วยงานของรัฐ เพื่อส่งเสริมและพัฒนากิจการของสหกรณ์

ข้อ ๒๗ สหกรณ์ออมทรัพย์มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

- (๑) ส่งเสริมการออมของสมาชิก
- (๒) ให้บริการทางการเงินแก่สมาชิก

ข้อ ๒๘ สหกรณ์ออมทรัพย์มีขอบเขตแห่งการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดหาทุนเพื่อดำเนินกิจการตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ โดยวิธีการขายหุ้น การรับฝากเงิน  
และการกู้ยืมเงิน
- (๒) ฝากเงินหรือลงทุนอย่างอื่นมาตรา ๖๒
- (๓) จัดให้มีเงินกู้หรือสินเชื่อแก่สมาชิกเพื่อการดำรงชีพและเพื่อการเคหะ หรือให้สหกรณ์อื่น  
กู้ยืมเงิน
- (๔) ส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มของสมาชิก
- (๕) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์หรือการให้บริการแก่สมาชิก  
เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์



# บังคับให้นำ "คำแนะนำ" เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งแห่ง ข้อบังคับสหกรณ์

**กฎหมายเป็นกรอบ  
ข้อบังคับเป็นเกณฑ์  
ระเบียบเป็นวิธีปฏิบัติ**

หากบริหารงานโดยขาดความเข้าใจในลำดับศักดิ์ของกฎหมายเหล่านี้  
**แม้จะมีเจตนาดี**

ผลลัพธ์อาจนำไปสู่ความไม่ชอบด้วยกฎหมาย  
และการถูกสั่งระงับการปฏิบัติหน้าที่จากนายทะเบียนสหกรณ์ได้





THANK  
YOU